

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-05784/2019-ERU

V Ostravě dne 26. srpna 2019

Č. j. 05784-8/2019-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-05784/2019-ERU a zahájeném dne 18. června 2019 s obviněným z přestupku, společností **VHS Žďár nad Sázavou, spol. s r.o.**, se sídlem U Malého lesa 1784/5, Žďár nad Sázavou 1, 591 01 Žďár nad Sázavou, IČO: 136 95 355, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, společnost VHS Žďár nad Sázavou, spol. s r.o., se sídlem U Malého lesa 1784/5, Žďár nad Sázavou 1, 591 01 Žďár nad Sázavou, IČO: 136 95 355 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 7. září 2018 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Město Žďár, v ulici V Lískách, u budovy č. p. 797 zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození nízkotlaké ocelové plynovodní přípojky DN 6/4, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 42 000 Kč** (slovy: čtyřicet dva tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 16619.

III. Dle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů“), a ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení dále ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 16619.

O d ů v o d n ě n í

I. Úvod

Dne 18. června 2019 zahájil Energetický regulační úřad (dále také „Úřad“ či „správní orgán“) doručením příkazu č. j. 05784-3/2019-ERU ze dne 18. června 2019 správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly vedené pod sp. zn. 02281/2019-ERU zahájené dne 22. února 2019 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.

II. Kontrolní zjištění

Předmětem kontroly vedené pod sp. zn. 02281/2019-ERU bylo dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 4. dubna 2019 Protokol o kontrole [REDAKCE], č. j. 02281-9/2019-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 7. září 2018 v katastrálním území Město Žďár, v ulici V Lískách, u budovy č. p. 797 činnost v blízkosti nízkotlaké ocelové plynovodní přípojky DN 6/4, (dále také „plynárenského zařízení“ či „plynovodní přípojka“), v důsledku které došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému ve shora konkretizovaném protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

III. Průběh správního řízení

Dne 30. května 2019 byl do správního spisu vložen kontrolní spis sp. zn. 02281/2019-ERU, o čemž byl téhož dne vyhotoven Záznam o vložení do spisu, č. j. 05784-1/2019-ERU.

Dne 18. června 2019 vydal Úřad příkaz č. j. 05784-3/2019-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne (dále jen „příkaz“). Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 84 000 Kč.

Dne 21. června 2019 byl Úřadu do datové schránky doručen odpor účastníka řízení proti příkazu. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Účastník řízení v odporu namítal, že správní orgán zhodnotil jako přítěžující okolnost skutečnost, že účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení bez platného vytyčení jeho polohy. Toto vytyčení bylo provedeno v březnu 2018 a zemní práce pak probíhaly až do září 2018, kdy ve finální fázi stavby došlo k poškození plynárenského zařízení. Účastník řízení uvedl, že na předaném staveništi nemůže dojít bez vědomí zhotovitele (v tomto případě účastníka řízení) ke změně na vyznačené inženýrské síti, proto ani po uplynutí dvou měsíců účastník řízení neprováděl nové vytyčení. Účastník řízení si byl polohy plynovodní přípojky vědom, k jejímu poškození došlo uvolněným kamenem, který spadl ze lžice bagru v září 2018, kdy byly za pomoci mechanizace připravovány spodní konstrukční vrstvy komunikace.

Účastník řízení dále nesouhlasil s tím, že mu správní orgán jako přitěžující okolnost vyhodnotil dřívější přestupek účastníka řízení, za který byl shledán vinným příkazem ze dne 20. března 2018, č. j. 02035-3/2018-ERU. Účastník řízení tuto skutečnost nerozporoval, ale uvedl, že to byl jediný předchozí přestupek od vzniku společnosti v roce 1991, přestože se účastník řízení zabývá výhradně výstavbou inženýrských sítí, s tím, že nejčastěji se jedná o rekonstrukce v intravilánu obcí a měst, kde jsou velmi komplikované podmínky a křížení sítí.

Účastník řízení dále nesouhlasil s výší pokuty, kterou považoval za nepřiměřeně vysokou jak v poměru ke způsobené škodě (náklady na opravu byly vyčísleny na částku 10 528,42 Kč a účastníkem řízení řádně uhrazeny), tak k majetkovým poměrům účastníka řízení, který v souhrnu za roky 2014 až 2017 vykazoval v souhrnu ztrátu - 667 583 Kč, a prvním výrazně ziskovým rokem byl pro účastníka řízení rok 2018. Následkem konsolidace vlastnictví účastníka řízení pak existují nesplacené pohledávky v celkové výši 2 500 000 Kč za nesplacenou hodnotu podílu. Účastník řízení také uvedl, že pro něj pokuta ve výši 84 000 Kč představuje poměrně zásadní částku ve vztahu k průměrnému ročnímu zisku za posledních 5 let hospodaření společnosti.

Dne 24. července 2019 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit aktuální majetkové poměry, č. j. 05784-6/2019-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne. Úřad účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí, o možnosti doložit majetkové poměry a možnosti požádat o nařízení ústního jednání v souladu s ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Dne 25. července 2019 byl do datové schránky správního orgánu doručen přípis účastníka řízení, kterým dokazoval své majetkové poměry, a to doložením kopií výkazu zisku a ztrát za období 2014 až 2018 a výsledovky ze dne 27. června 2019.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

IV. Popis skutkového stavu

Zemní práce v katastrálním území Město Žďár, v ulici V Lískách, u budovy č. p. 797 účastník řízení prováděl jako zhotovitel pro společnost GREMIS, s.r.o., se sídlem Jihlavská 230, 594 01 Velké Meziříčí, IČO: 155 44 451 (dále jen „objednatel“). Účastník řízení vykonával zemní práce na základě smlouvy o díle č. Sub-37/18 ze dne 1. března 2018. Předmětem plnění této smlouvy byla stavba „Žďár nad Sázavou – Rekonstrukce ulice V Lískách, Na Úvoze a K Přehradě“.

Správce plynárenského zařízení vydal dne 30. ledna 2017 stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění prací pod zn. [REDAKCE] spolu s Detailním zákresem a Orientačním zákresem plynárenského zařízení do mapových podkladů a Ověřenou přílohou žadatele, s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání. Toto stanovisko bylo v době poškození plynárenského zařízení platné. V bodě 6 tohoto stanoviska je uvedeno „Při provádění stavební činnosti, vč. přesného určení uložení plynárenského zařízení je stavebník povinen učinit taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení“.

a plynovodních přípojek nebo ovlivnění jejich bezpečnosti a spolehlivosti provozu. Nebude použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí.“

Dne 1. března 2018 došlo k převzetí staveniště účastníkem řízení od objednatele, v Zápisu o předání staveniště se uvádí, že zhotovitel (účastník řízení) zajišťuje vytyčení podzemních sítí.

Dne 22. března 2018 společnost GridServices, s.r.o., se sídlem Plynárenská 499/1, Zábřovice, 602 00 Brno, IČO: 279 35 311, vytyčila polohu plynárenského zařízení v terénu, s platností 2 měsíců. Toto vytyčení tedy bylo v době poškození plynárenského zařízení již neplatné. V protokolu o vytyčení se uvádí, že veškeré zemní práce v blízkosti plynovodu je nutné provádět ručně, u nízkotlakého plynovodu 1m na každou stranu.

Dne 7. září 2018 došlo v katastrálním území Město Žďár, v ulici V Lískách, u budovy č. p. 797 při provádění zemních prací strojním mechanismem zaměstnancem účastníka řízení k poškození plynárenského zařízení.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 36 m³ plynu do ovzduší za dobu 10 minut a k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi (kategorie domácnost) po dobu 2 hodin, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení provozovaného ze dne 7. září 2018, číslo hlášení v SAP ESM: [REDAKCE] (dále jen „protokol o narušení“), a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] ze dne 7. září 2018. Z protokolu o narušení dále vyplývá, že zemní práce byly prováděny strojně – bagrem.

Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny účastníkem řízení.

Účastník řízení ve vyjádření ze dne 5. března 2018 uvedl, že zemní práce prováděl jeho zaměstnanec pan [REDAKCE] a že k poškození plynárenského zařízení došlo, když při provádění výkopových prací se vysmekl ze lžice bagru Liebherr A314 kámen a při svém pádu k zemi poškodil odkrytou plynovodní přípojku.

V. Právní hodnocení

V. I Použitá právní úprava

Dle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější.

Dle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném do 30. listopadu 2018 (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky v původním znění“) a energetický zákon.

Zákon o odpovědnosti za přestupky byl od nabytí své účinnosti dosud novelizován dvakrát a to naposledy zákonem č. 285/2018 Sb. s účinností od 1. ledna 2019. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován jednou, a to zákonem č. 131/2015 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti rovněž 1. ledna 2019.

S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona a jeho novelizovaného znění a zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že ustanovení relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, a též trestnost tohoto jednání z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku, zůstala obsahově totožná. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. dle energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přestupky v původním znění).

V. II. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození energetického zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě zaměstnanec účastníka řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského (energetického) zařízení. Uvedenou skutečnost potvrdil i samotný účastník řízení. Jednání zaměstnance účastníka řízení je tak přičitatelné účastníkovi řízení podle ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky. Účastník řízení práce na staveništi vykonával již od března 2018 a zajistil vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu, tedy i věděl, kde se v terénu předmětné plynárenské zařízení nachází a měl si počínat tak, aby nedošlo k jeho poškození.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení nese odpovědnost za spáchání předmětného přestupku.

V. IV. Vypořádání námitek účastníka řízení

Účastník řízení předně namítal, že uplynutí dvou měsíců od provedení vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu nemělo na poškození předmětného plynárenského zařízení vliv, protože účastník řízení na staveništi kontinuálně prováděl práce a případná změna plynárenských sítí nemohla bez jeho vědomí nastat. K poškození plynovodní přípojky navíc došlo pádem kamene ze lžice bagru, pozdější vytyčení by tedy pravděpodobně nemělo na vznik poškození vliv. Správní orgán došel k názoru, že tato námitka je oprávněná, a proto v tomto rozhodnutí již neplatnost vytyčení neposuzoval jako přitěžující okolnost a uložil pokutu v nižší výměře než v příkaze, č. j. 05784-3/2019-ERU, ze dne 18. června 2019.

Účastník řízení dále nesouhlasil s vyhodnocením svého předchozího přestupku ze dne 16. srpna 2017 coby přitěžující okolnosti. Správní orgán tento přestupek (za který byl účastník řízení shledán vinným příkazem č. j. 02035-3/2018-ERU ze dne 20. března 2018) však toto považuje za relevantní přitěžující okolnost, neboť se jednalo o porušení stejného ustanovení energetického zákona a uběhla od něj pouze krátká doba, kdy projednávaný přestupek byl spáchán dne 7. září 2018, tedy méně než 6 měsíců od vydání příkazu č. j. 02035-3/2018-ERU a méně než 13 měsíců od spáchání předchozího přestupku. Správní orgán zde poukazuje, že ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky uvádí demonstrativní výčet přitěžujících okolností a opětovné spáchání stejného přestupku je zde uvedeno pod písm. c). Dále není pravda, že účastník řízení za svou existenci spáchal pouze přestupky projednávané ve správních řízeních OSR-02035/2018-ERU a OSR-05784/2019-ERU, neboť byl příkazem č. j. 03460-4/2015-ERU ze dne 10. června 2015, který nabyl právní moci 19. června 2015, uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2014, za což mu byla uložena pokuta 10 000 Kč a náklady řízení 1 000 Kč. Jednalo se o porušení stejného ustanovení energetického zákona jako v obou pozdějších přestupcích, vzhledem k delšímu časovému odstupu však tento případ správní orgán nebyl v příkaze, č. j. 05784-3/2019-ERU, ze dne 18. června 2019 ani v tomto rozhodnutí hodnocen jako přitěžující okolnost.

K námitce účastníka řízení, že uložená pokuta je nepřiměřeně vysoká vzhledem k okolnostem případu a též k majetkovým poměrům účastníka řízení se správní orgán vyjádří v části „VI. Uložení správního trestu“ tohoto rozhodnutí.

V. V. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 36 m³ plynu do ovzduší za dobu 10 minut a k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi (kategorie domácnost) po dobu 2 hodin. Správní orgán má za to, že v jednání účastníka řízení lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném

a spolehlivém provozu plynárenské soustavy. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku.

V. VI. Odpovědnost za přestupek

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

Účastník řízení si byl na základě vytyčení vědom polohy plynárenského zařízení a obnažil jej ručně. Odklizení suti však prováděl bagrem v bezprostřední blízkosti plynovodní přípojky, takže spadlý kámen toto plynárenské zařízení poškodil, a to přestože dle stanoviska správce sítě měl učinit opatření, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo. Uvedené prokazuje, že účastník řízení při své činnosti nepostupoval s dostatečnou opatrností a tedy nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 téhož zákona. Správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

VI. Uložení správního trestu

Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Dle ust. § 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť cena stroje použitého účastníkem řízení ke spáchání přestupku je ve zjevném nepoměru ke způsobenému následku a takový trest by byl zcela nepřiměřený. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí nebo pokuty.

K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.

V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu dle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti

přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

Dle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení.

Dále správní orgán přihlížel dle ust. § 38 písm. b), c) a d) zákona o odpovědnosti za přestupky k významu a rozsahu následku přestupku, ke způsobu spáchání přestupku a okolnostem spáchání přestupku. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k majetkovým poměrům pachatele.

Jednáním účastníka řízení byla poškozena nízkotlaká plynovodní přípojka, tedy, z hlediska energetického, zařízení menšího významu.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 36 m³ plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi. Tyto skutečnosti správní orgán hodnotil jako přitěžující okolnosti.

Provádění činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně hodnotil správní orgán rovněž jakožto přitěžující okolnost, neboť tento způsob byl v rozporu s podmínkami uvedenými protokolu o vytyčení plynárenského zařízení.

Účastník řízení již byl v minulosti uznán vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 91 a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2017, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 uvedeného zákona, za což mu byla příkazem č. j. 02035-3/2018-ERU ze dne 20. března 2018, který nabyl právní moci dne 29. března 2018, uložena pokuta ve výši 20 000 Kč. Tuto skutečnost správní orgán hodnotil jako značně přitěžující okolnost, neboť se jedná o speciální recidivu, když účastník řízení se dopustil opakovaně přestupku stejného druhu [§ 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky v původním znění].

Skutečnost, že vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo v době poškození plynárenského zařízení účastníkem řízení neplatné, správní orgán nehodnotil jako přítěžující okolnost, protože účastník řízení v ochranném pásmu plynárenského zařízení kontinuálně pracoval a z obsahu spisu nevyplývá, že by v terénu došlo v mezidobí od skončení platnosti stanoviska do doby poškození plynárenského zařízení ke změně v uložení plynárenského zařízení (viz též „V. IV. Vypořádání námitek účastníka řízení“).

Úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy účastníkem řízení hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost.

Správní orgán se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán z podkladů, které účastník řízení zaslal jako přílohu svého podání ze dne 25. července 2019, zjistil, že účastník řízení v roce 2017 dosáhl výsledku hospodaření - 788 000 Kč a čistého obratu 15 792 000 Kč, v roce 2018 dosáhl výsledku hospodaření 1 389 000 Kč a čistého obratu 21 191 000 Kč. Dále správní orgán ze zaslané výsledovky ke dni 27. června 2019, s tiskem vybraných záznamů od data 1. května 2019 do data 31. května 2019, zjistil, že hospodářský zisk účastníka řízení a dané období činil 328 330,16 Kč a hospodářský zisk celkem 622 058,26 Kč. K údajům uvedeným v listinách týkajících se let 2014 až 2016 správní orgán pro odstup času nepřihlížel.

S ohledem na aktuální majetkové poměry doložené účastníkem řízení nelze uvažovat o tom, že by uložená pokuta mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Jak vyplývá z rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu, konkrétně usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008–133, likvidační pokuta je taková sankce, *„která je nepřiměřená osobním a majetkovým poměrům pachatele deliktu do té míry, že je způsobila mu sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží.“* Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a neznamenal by ani, že uložená pokuta je likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení, jakožto právnické osoby (jeho celkový příjem a hmotný majetek). S ohledem na obrat účastníka řízení v letech 2017 a 2018 a výsledku hospodaření účastníka řízení v roce 2018, potažmo zaslané výsledovky ke dni 27. června 2019 není možno uvažovat o tom, že by byly naplněny podmínky pro shledání uložené pokuty jako likvidační.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přítěžujících okolností uložil správní orgán účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Uložená pokuta je nižší než v příkaze ze dne 18. června 2019, č. j. 05784-3/2019-ERU, neboť správní orgán již nehodnotil uplynutí dvou měsíců od vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu jako přítěžující okolnost. Správní orgán si je vědom, že zaplacení uložené pokuty se může negativně odrazit ve finanční

situaci účastníka řízení. Správní orgán k výši uložené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty.

Pokud by se i přesto účastník řízení domníval, že výši pokuty stanovenou tímto rozhodnutím není schopen jednorázově uhradit, upozorňuje správní orgán na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví podmínky, na základě kterých je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit úhrady daně (pokuty) na splátky. Účastník řízení tak může požádat o rozložení pokuty na splátky.

Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta uložená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výše 15 000 000 Kč, a že byla stanovena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VII. Náklady řízení

Výrokem III. tohoto rozhodnutí je účastníkovi řízení ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Tecl, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava